

СТАРИ РАС У КОРОВУ Пропада колевка српске државе, иако је под заштитом Унеска

26.09.2016.

Трговиште, део Старог Раса, споменика под заштитом Унеска у ком је било седиште прве српске државе, у катастрофалном је стању.

Иако је из Министарства културе пре годину дана обећано да ће, након што је два месеца био под водом, у блату и зарастао у трње и смеће, локалитет Трговиште Старог Раса бити рестауриран и заштићен, ништа није урађено. Одговорност за то не преузима нико, а Министарство културе и локална самоуправа Новог Пазара лоптицу пребацују једни другима.

Помоћница министра културе **Александра Фулгоси**, задужена за заштиту културног наслеђа, најавила је приликом обиласка овог локалитета средином септембра 2015. да ће убрзо са Републичким заводом за заштиту споменика културе бити урађен пројекат заштите, ревитализације и презентације Старог Раса и да ће рестаурација почети на пролеће 2016. године.

Међутим, годину дана касније слика је и даље иста. Један од најзначајнијих средњовековних локалитета у Србији је у блату, од високог шибља се поједини делови зидина и не назиру, без икакве је заштите, оградe, препун смећа и пластичних кеса.

– Након обиласка локалитета 22. и 23. септембра 2015, представници Министарства и Завода за заштиту споменика одржали су састанак са тадашњим градоначелником Новог Пазара **Мехом Махмутовићем** на којем је изражено уверење да ће град финансирати пројекат рестаурације Старог Раса. Због тога Завод није тражио да се тај пројекат уврсти у програмске активности које Министарство финансира ове године – кажу за „Блиц“ у Министарству културе.

С друге стране, главни урбаниста Новог Пазара **Елвир Хамидовић** каже да је пројекат заштите и рестаурације Трговишта преобиман посао за локалну самоуправу и да им је за то неопходна стручна и финансијска помоћ државе, које нема годинама.

– Од 2008. се обраћамо и апелујемо на Завод за заштиту споменика да се уради нешто по питању Трговишта и осталих споменика културе на територији Новог Пазара који су препуштени зубу времена, али не наилазимо на разумевање. Нови Пазар је град са највећом површином зоне заштите у Србији, а држава ни приближно сразмерно томе не издваја за заштиту споменика у нашем граду – каже он.

Хамидовић наглашава да је градска управа спремна да, сходно својим могућностима, учествује у рестаурацији Трговишта, али још једном апелује на државу да помогне.

– Нама, као граду који жели да развија туризам, али и држави, у интересу је да **Стари Рас, Сопоћани, Ђурђеви ступови**, Алтун-алем џамија, Стара чаршија са тврђавом или **Петрова црква** буду заштићени и доступни туристима. То није само културно благо Новог Пазара, већ и Србије и света – каже он.

Пропадање Старог Раса, колевке српске државе и споменика који је од 1979. на листи светске баштине Унеска, траје годинама. На лоше стање први су указали игумани манастира Сопоћани прошле године када су тражили хитну реакцију да би се зауставило пропадање.

Шта је Стари Рас

Стари Рас је комплекс споменика из средњег века. У њему је било средиште прве српске државе у 10. веку, а од 12. до 13. века у њему столују Немањићи. Поред државног седишта, овде је био и центар средњовековне културе.

Нема новца за редовно чишћење

Приликом прошлогодишње посете помоћница министра културе Александра Фулгоси негодовала је на новопазарско ЈКП “Градска чистоћа” јер не чисте редовно Трговиште, нити косе траву. Међутим, тадашњи директор **Хивзо Шкријељ** објаснио је да је локалитет ван територије њихове надлежности, али да би могли да преузму ту обавезу уколико би држава или локална самоуправа издвојили новац за то. На основу онога што смо видели на лицу места, очигледно ни од тога није било ништа.

Извор: blic.rs